

**Ivsti Baronii Veteracastrensis SS. Th. Et I. V. D.
III[ustrissi]mo Arch[iepisco]po Moguntino à Consilijs.
Epistolarvm Sacrarvm Ad Pontificem Max. Et Amplissimos
Cardinales &c. Libri VI**

Baronius, Justus

Mogvntiae, 1605

Epistola V. III[ustrissi]mo Et Rev[erendissi]mo Principi D. Iohan.
Schuicardo, Electo Arch[iepisco]po Et Electori Moguntino &c. Ivstvs
Baronivs Veteracastrensis S. P. D. III[ustrissi]me & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70614)

EPISTOLA V.

ILL^{mo} ET REV^{mo} PRINCIPI
D. Iohan. Schuicardo, Electo Arch^{po}
Et Electori Mogunti-
no &c.

IVSTVS BARONIVS VETERA-
castrensis S. P. D.

Ill^{me} & Reu^{me} Princeps, D^{ne}
Clementiss^e.

ID nempe ominabar, id precabar, ac votis
omnibus desideriiisque expetebam, cum
nuper grauissimo viduitatis vulnere hanc
Archiepiscopalem Ecclesiam percussam
viderem, vt tu, qui haecenus beneficentis-
simi erga me Patroni ac Mæcenatis, imo
Dei, vt ita dicam, ac Patris munus longè cu-
mulatissime expleueras, deinceps mutato
nomine, ac demessa meritorum tuorum se-
mente, Clementissimus mihi Princeps,
Reuerendissimus Elector & Archiepisco-
pus S. Sedis *Moguntinae*, quæ non minus
post Apostolicam, quàm post Imperatori-
am in Germania prima est, renunciare &
inaugurare. Quod animi mei augurium
ac votum tam felici nuperrimæ Electionis
successu comprobatum fuisse, toto pectore
lætor & gaudeo, ad eò quidem, vt si me ex-
ultare potius ac tripudiare dixerò, non so-
lum

lum non mentiar, verum etiam minus dixerō. Auget siquidem hanc mentis meæ lætitiā mirum in modum, reliqui totius cleri ac populi suffragium: quos inter nemo est, honestioris saltē nominis aut famæ, quin huic Infulæ tuæ aperta etiā voce gratuletur, ac Iubilo quodam sonoro applaudat, non humanis consiliis, sed cœlesti numine Principem sibi optimum ac desideratissimum contigisse protestans. Romana vero curia atque Imperatoria aula quibus lætitiis hanc sceptrorum tuorum famam complexuræ sint, intelligere quidem mihi videor, at dicere superuacaneum iudico. Ita enim iam pridem eximiæ tuæ virtutes magnarum rerum administratione dignissimæ, passim vniuersi Imperii Ecclesiæque Proceribus innotuere, vt quem magis ad præsentis rerum motus sedandos, salutaremque ad portum sapientibus consiliis dirigendos, huic excelsæ speculæ præfectum velint, inuenturi sint neminem. Quamobrem nos, nisi in diuos cælites ingrati esse velimus, Omnipotenti Deo ante omnia maximas agere gratias debemus, qui Ecclesiæ suæ tam difficili tempore de tam optato faustoque pastore prouiderit. Postea tibi ex animo gratulari, qui nulla ambitione concordibus votis, vno pietatis virtutisq; tuæ merito in eum locum euectus es, vbi

amplissimam habiturus sis facultatem, & diuinæ gloriæ Catholicæq; Ecclesiæ quàm maxime augendæ atq; amplificandæ: & hæreseon impietatisque longè lateq; propulsandæ & extirpandæ: & animarum fallacibus hamis inescatarum liberandarum lucrificandarumque: denique de maximis humani generis vtilitatib. quàm largissimè ac prolixissimè promerendi. Quam ego actionem cum propriam istius Cathedræ, tum in primis gloriosæ & iucundæ vitæ effectricem iudico. Vt non aliena à proposito nostro illa ^a Plinii Panegyris futura sit, cum Traiano ad Imperium euecto inter cætera sic gratulatur. *Extemplo ut quisquis factus est Princeps, fama eius; incertū bona an mala, ceterū aterna est. Non ergo perpetua Principi fama, qua in vitium maneat, sed bona concupiscenda est. Ea porro non imaginibus & statuis, sed virtute ac meritis prorogatur. Quin etiam leuiora hac formam Principis figuramq;, non aurum melius vel argentum, quam fauor hominum exprimat teneatq;, quod quidem prolixè tibi cumulateq; contingit, cuius latissima facies & amabilis vultus in omnium ciuium ore, oculis, animo sedet. Sed forte libentius Episcopus Episcopum de Principatus bonis veraque gloria differentem audias. Audi igitur non Episcoporum tantum, sed & doctorum Ecclesiæ maximū, AVGVSTINVM.*^b

^a Plin. Secund. in Panegyri. Traiano dicto.

^b Lib. 5. de Civitat. Dorca. 24.

Nos

Nos inquit Christianos quondam Imperato-
 res (intellige pariter & suo modulo ceteros
 gubernationi Ecclesiæ vel Reipub ptæfe-
 ctos Pontifices, Patriarchas, Episcopos
 &c.) nequaquam ideo felices dicimus, quia vel
 diutius imperarunt, vel imperantes filios mor-
 te placida reliquerunt, vel hostes Reipub. do-
 muerunt, vel inimicos ciues cōtra se insurgentes
 & cauere & opprimere potuerunt. Hæc enim
 & alia huiusmodi arumose vitæ vel munera
 vel solatia, quidam etiam cultores demonio-
 rum accipere meruerunt, qui non pertinent ad
 regnum Dei, quo pertinent isti. Et hoc de mise-
 ricordia scilicet factum est, ne ab eis, qui in e-
 um crediderunt, hæc tanquam summa bona
 desiderentur. Sed felices eos dicimus, si iusta
 imperat, si inter linguas se sublimiter honorati-
 um & nimis honorabiliter salutantiū, & sibi ni-
 mis humiliter obsequētium non extollatur: si se
 homines esse meminerint: si potestatem suam ad
 Dei cultum dilatandum maiestatiq; eius fa-
 mulari faciunt: si Deum timēt, diligunt, & co-
 lunt: si plus amant regnum illud, ubi non timēt
 habere consortes: si tardius vindicant, facile i-
 gnoscunt: si eandem vindictam pro necessitate
 regendæ tuendæq; Reipub. non pro saturandis
 inimicitiarum odiis exercent: si eandem veni-
 am non ad Impunitatem iniquitatum, sed ad
 spem correctionis indulgent: si quod asperè co-
 guntur plerunque decernere, misericordia le-
 nita.

nitate & beneficiorum largitate compensant:
 si luxuria in eis tanto castigatior, quanto potest
 esse liberior. Et si hac omnia faciant non propter
 fauorem inanis gloria, sed propter charitatem
 felicitatis aeternae: si propter peccata sua humili-
 tatis, & miserationis, & orationis sacrificium
 Deo vero immolare non negligunt Tales Chri-
 stianos Imperatores & Principes dicimus esse
 felices interim spe, donec ipsa futuros, cum id
 quod expectamus aduenerit. Hæc S. Augusti-
 nus: cuius ego verba non Parænesin tibi,
 Princeps Ill^{me} sed mihi & aliis speculum
 virtutum tuarum proponere volui: qui te
 hac regula non viuere & Imperare debere,
 sed hæcenus in tua Prælatura constanter ad-
 mirantibus omnib⁹ vixisse, ac deinceps in
 hoc longè eminentissimo folio cōstantius
 admirabiliusq; victurum & imperaturum
 firmiter confidimus & spondemus: eoque
 nomine longè impensius etiam non nobis
 solum verum vniuerso quoque Archiepi-
 scopatu Moguntino gratulamur. Si enim
 verum est, quod Salomon ait: *Verè Rex sa-
 piens, populi stabilimentum est*: si vera Plato-
 nis sententia, tantoperè à Cicerone ac Bo-
 ethio celebrata: tum deniq; beatas fore Respub.
 si aut docti & sapientes homines eas regere cœ-
 pissent, aut qui regerent, omne suum studium
 in doctrina ac sapientia collocassent: quis ne-
 get tuo longè religiosissimi ac sapientissimi Prin-

e Sap. 6. 26.
 d. Lib. 15. ad
 Quint.
 Frat. Epi. 1.
 e Lib. 1. de
 Consolat.
 Philosoph.
 Prof. 4.

Principis Imperio longè maxima felicitate omnes hosce populos *Electorales* à Deo affectos dotatosque esse? Qui prouidentissimus Deus clementer etiã faxit, auspicato sùdere hosce fasces tuos capesseris, & fama rebusque gestis omnes maiores tuos non æques solum, sed & superes. Quod ut preces pro te nostræ quotidie allaborent, enixè studebimus. Tu de nobis firmam hanc sententiam menti tuæ insculpito, quo hæc tunc Sacramento ILL^{mo} Antecessori tuo adstricti fuimus, eodem etiam tibi & arctiori adstrictos fore, quasque commendatas genuimus *Spartas*, pari cura ornaturus: quin nihil vnquã ad Celsissimi nominis tui dignitatem, ad gloriæ tuæ immortalitatem, atque omnis iustæ voluntatis, qualis tua semper est, obsequium intermissuros. Vale. Møgant. Prid. Calend. Mart. M.DCIV.

EPISTOLA VI.

IVSTVS BARONIVS VETERACASTRENSIS

VALENTINO LEVCHTIO, DOCTORI Theologo, Canonico Francofurtensi &c.

S.P.

HEV tu quid narras? Gallum illum nostrum tam prouectæ ætatis virum, tam
 Z 4 matu-